

2022. aasta aruanne Kommenteeritud kokkuvõte

Lahtiütlus

Euroopa Kemikaaliamet ei vastuta selles dokumendis sisalduva teabe kasutamise korral.

Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastuseid küsimustele Euroopa Liidu kohta.

Tasuta telefon (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Mõni mobiiltelefoniettevõtte ei võimalda helistada 00 800ga algavatele numbritele või küsib selle eest tasu.

Lisateave Euroopa Liidu kohta on Internetis aadressil (<http://europa.eu>).

2022. aasta aruanne – kommenteeritud kokkuvõte

Viide: ECHA-23-B-01-ET

ISBN: 978-92-9468-274-1

Katalooginumber: ED-09-23-165-ET-N

DOI: 10.2823/652

Avaldamisaeg: aprill 2023

Keel: ET

© Euroopa Kemikaaliamet, 2023

Esikaas © Euroopa Kemikaaliamet

Kui teil on käesoleva dokumendi kohta küsimusi või tähelepanekuid, saate need esitada teabenõude vormil (märkige dokumendi viide ja avaldamisaeg). Teabenõude vorm on ECHA veebilehel kontaktandmete jaotises aadressil <http://echa.europa.eu/contact>

Euroopa Kemikaaliamet

P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Soome

Kommenteeritud kokkuvõte

Kommenteeritud kokkuvõte annab ülevaate meie saavutustest ja probleemidest 2022. aastal. Selles on kokkuvõte teabest täielikus aruandes, mis on liigendatud meie programmdokumendis 2022–2025 kirjeldatud tegevuse järgi¹. Selgitame oma tegevuse panust Euroopa Liidu (EL) prioriteetidesse ja jagame aasta peamisi tulemusi.

2022. aastal olime jätkuvalt pühendunud oma strateegiliste eesmärkide täitmisele ja tööprogrammis märgitud kavandatud tegevuste teostamisele.

Liikusime oluliselt edasi regulatiivmeetmeid vajavate probleemsete ainete nimetamisel, hinnates ligikaudu 2000 ainet 61 rühmas. Kokku on 2022. aasta lõpuks hinnatud tervikliku regulatiivstrateegia alusel ligikaudu 75% ainetest, mis on registreeritud kogusevahemikus üle 100 t/a, mis tähendab, et neist suure kogusega ainetest on hindamata veel ligikaudu 1000.

See tegevus võimaldas meil keskenduda nõuetele vastavuse kontrollimisel ainetele, mille andmete koostamisel oleks kõige suurem mõju. Taas ületasime oma aastaeesmärgi teha 300 kontrolli.

5 ainet nimetati väga ohtlikuks ja lisati kandidaatainete loetellu, nii et selles oli kirjeid kokku 224². Selle tulemusena peavad tarnijad nüüd edastama nende ohutu kasutamise juhised, vastama tarbijate taotlustele ja teatama ECHA-le, kui nende tooted sisaldavad neist ainetest mis tahes ainet.

Samuti soovitasime, et kandidaatainete loetelu 8 ainet täidaksid prioriseerimise kriteeriumid, et neile kohaldataks autoriseerimishoodeid. Kui komisjon otsustab lisada need ained autoriseerimisloetellu, peavad ettevõtted ainete kasutamise jätkamiseks taotlema autoriseerimist.

66 kasutusala kohta saadi 50 autoriseerimistaotlust ja läbivaatamisaruannet. Meie riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee võtsid vastu 36 arvamust, mis on saadetud Euroopa Komisjonile otsustamiseks.

Kestlikkust toetava kemikaalistrateegia üht meedet järgides on Euroopa Komisjon avaldanud piirangute tegevuskava, mis hõlmab praegust ja tulevast tegevust REACH-piirangutega. ECHA on aktiivselt osalenud tegevuskava koostamisel, andes oma sisendi kavandatud piirangutegevuste kohta ja tehes ettepanekuid ainerühmade lisamiseks, lähtudes regulatiivvajadustest. Tegevuskava annab kõigile sidusrühmadele selguse praeguse ja tulevase tegevuse kohta seoses ELi piirangutega ning selles kasutatakse edasi meie ainerühmahinnanguid

2022. aasta jooksul tehti 6 piiranguettepanekut, sealhulgas kustutusvahetudes sisalduvate per- ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS) ELi-ülese piirangu ettepanek. Kui piirang kehtestatakse, võib see vähendada heidet 30 aasta jooksul rohkem kui 13 000 tonni võrra. Lisaks esitasid viis Euroopa riiki 2023. aasta alguses eraldi ettepaneku piirata PFAS-ühendite kasutamist muudel kasutusladel.

Riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee võtsid vastu neli toetavat arvamust piiranguettepanekute kohta seoses plii kasutamisega jahipidamise ja välilaskesporti

¹ https://echa.europa.eu/documents/10162/11209549/mb_39_2021_pid_2022-2025_en.pdf

² Jaanuaris 2023 lisati veel 9 ainet. Praegu on kandidaatainete loetelus 233 ainet.

laskemoonas ning kalastamisel, polütsükliliste aromaatsete süsivesinike kasutamisega savist märklaudades, 2,4-dinitrotolueeniga ja leegiaeglustiga Dechlorane Plus.

Samuti võttis riskihindamise komitee vastu 40 arvamust, milles soovitatakse ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistust. Pärast teaduslike tõendite põhjalikku läbivaatamist kinnitas komitee uuesti, et glüfosaadi klassifitseerimine vähki, mutageensust või reproduktiivtoksilisust tekitavaks või sihtelundi suhtes toksiliseks aineks ei ole põhjendatud. Seega jääb püsima glüfosaadi praegune klassifikatsioon „mürgine veorganismidele“ ja „põhjustab raskeid silmakahjustusi“.

Biotsiidide komitee võttis vastu 19 arvamust toimeainete heakskiitmise ja uuendamise kohta, samuti jätkus liidu lubade korral positiivne suundumus: 2022. aastal võeti vastu 22 arvamust (2021. aastal 15). Tehti rodentitsiidide võrdlev hindamine, mille komitee kiitis heaks, ning koostati ka esimesed suunised alternatiivide analüüsi kohta.

Meie lähenemisviis loomkatsete alternatiivide edendamisele on läbi vaadatud ning võeti meetmeid, et suurendada regulatiivsetel eesmärkidel sobivate alternatiivsete meetodite kasutuselevõtu toetamise tõhusust ja nähtavust. Selle saavutamiseks jätkame investeerimist oma teaduslikesse ja tehnilistesse pädevustesse, sealhulgas andmehaldusesse ja kemikaalide hindamist toetavatesse vahenditesse, nagu OECD QSAR Toolbox. Samuti teeme koostööd Euroopa Komisjoni ja muude sidusrühmadega, et toetada komisjoni kemikaalide loomkatsete täieliku asendamise tegevuskava väljatöötamisel.

Kasutades oma teaduslikke ja regulatiivseid eksperditeadmisi, andmebaase, digivahendeid ja praktilisi kogemusi kemikaalide reguleerimise valdkonnas, toetasime kogu 2022. aasta jooksul ka Euroopa Komisjoni kestlikkust toetavat kemikaalistrateegiat. Meie toetus tugineb kolmele keskele sambale.

- Tehniliste ja teaduslike eksperditeadmiste pakkumine, kui Euroopa Komisjon vaatab läbi REACH- ja CLP-määruse, tuginedes meie üle aastakümne pikkusele kogemusele mõlema määruse rakendamisel.
- Anda sisend põhimõtte „üks aine – üks hindamine“ toetuseks, eelkõige seoses ülesannete võimaliku ümberjaotamisega asutustele ja tulevasele ELi andmeplatvormile.
- Euroopa Komisjoni nõustamine seoses tema ettepanekuga ECHA alusmääruse kohta.

2022. aastal suurenes koostöö meie partnerite ja sõrasasutustega. Osalesime aktiivselt algatustes kemikaalide riskihindamise partnerluse (PARC) raames, mis on kogu ELi hõlmav teadusuuringute ja innovatsiooni programm, mis keskendub kemikaaliriskide järgmise põlvkonna hindamise arendamisele, et kaitsta tervist ja keskkonda. Soovime maksimeerida sünergiaid ja suunata teadusarenguid, mis sobivad paremini regulatiivvajadustega. Meie tegevus näiteks bisfenoolide rühmitamisel on üks sisendeid bisfenooli alternatiive käsitlevas PARCi projektis.

Oleme teinud tihedat koostööd reguleerivate asutustega, sealhulgas Euroopa Toiduohutusametiga (EFSA), et hinnata ainete ohutust ja koostada ühtsed õigusraamistikeülesed seisukohad, sealhulgas sellistes valdkondades nagu biotsiidid ja pestitsiidid, toiduga kokkupuutuvad materjalid ja joogivee nõuded. Lisaks oleme teinud koostööd Euroopa Keskkonnaametiga (EEA), et luua ühine näitajate raamistik, mis aitab jälgida kestlikkust toetava kemikaalistrateegia rakendamise edenemist ja mõju, kasutades meie jagatud eksperditeadmiste eelseid infotehnoloogiat ja teabevahetuse valdkonnas.

2022. aastal toimusid meil olulised muutused nii tipp- kui ka keskastme juhtkonna tasandil. Tänu meie tugevale juhtimispoliitikale ja kvaliteedisüsteemidele olime hästi ette valmistatud muudatuste sujuvaks rakendamiseks ja tagamiseks, et töötajad suudavad kiiresti kohaneda uue

juhtimisstruktuuriga. Samuti tervitasime meie uut tegevdirektorit, kelleks on *dr Sharon McGuinness* ja kes ühines meiega aasta lõpus. Nimetatud muudatustega juhtkonnas oleme heal positsioonil, et jätkata oma õiguslike volituste täitmist praegu ja tulevikus.

Pandeemiast väljudes määratlesime ja rakendasime oma töötajate ja ECHA organite jaoks uue hübriid töö mudeli kooskõlas Euroopa Komisjoni eeskirjadega. Mudel pakub kaugtöö eeliseid ja paindlikkust koos korrapärase kohalolekuga kontoris.

Kuigi aastast oli palju edu, oli ka mitmeid probleeme.

Üks suuri probleeme on autoriseerimissüsteemi ebatõhusus, mille tuvastasime juba 2021. aastal REACH- ja CLP-määruse toimimise aruandes³. Autoriseerimistaotluste arvu suurenemine, mida nägime 2022. aastal, eelkõige seoses kroom(VI)-ga, jätkub eeldatavasti ka 2023. aastal. See ületab meie teaduskomiteede arvamussuutlikkust ja kogenud liikmete puudus raskendab olukorra veelgi, sest üha raskem on leida ettekandjaid, kes koostaksid eesmärgipäraseid arvamusi.

Teine probleem on, et liikmesriigid esitavad vähe biotsiidide toimeainete hindamisaruannete kavandeid. See kahjustab kõigi olemasolevate toimeainete hindamise valmimist 2024. aasta lõpuks, nagu nõutakse biotsiidimääruses. Kooskõlas toimeainete tegevuskavaga on ECHA viimastel aastatel tegutsenud, et toetada liikmesriike edasises tegevuses, ning teeb seda ka edaspidi.

Samuti näeme, et tulevikus tekib probleem, kui põhimõttega „üks aine – üks hindamine“ seotud poliitika nõuab asutustelt eri teaduskomiteede arvamuste täielikku kooskõlastamist, ilma et kõigepealt kooskõlastataks regulatiivkonteksti. Kui eeskirjad sisaldavad eri nõudeid, viitavad eri suunistele või esitavad eri teadusekspertide rühmadele erinevaid küsimusi, millel on erinev ajakava, ei ole lõpptulemusi võimalik täielikult ühtlustada.

Aasta jooksul esines puudusi ka avaliku kemikaaliteabe levitamisel, sest aeg-ajalt puudus juurdepääs kemikaaliteabele meie veebilehel. Oleme koos sidusrühmadega teinud põhjaliku uuringu ja suuri edusamme uue süsteemi loomisel, mis lihtsustaks kemikaaliandmete, nende omaduste ja regulatiivstaatuse teabe kättesaadavust. Pikaajaline lahendus parendab teabevoogu sidusrühmadeni ning aitab meil pakkuda läbipaistvaid, ajakohaseid ja kättesaadavaid kemikaaliandmeid.

Kasutusele võetud hübriid töö mudel võib meile tekitada raskusi ECHA missiooniga seotud töötajate tõhususe, koostöö ja ühenduvuse säilitamisel. Mõistame, kui oluline on lahendada mudeli puudused, et saaksime kindlasti säilitada ja meelitada ligi parimaid talente, et toetada oma tegevust.

Ka küberturve on muutunud meie jaoks oluliseks valdkonnaks. Tänu suurenenud investeeringutele küberturvesse, vaatamata suurenenud kahjurtegevusele ja hiljutisele geopoliitilise kriisi eskaleerumisele, on meie turbetase jäänud võrreldavaks eelmiste aastatega ning ei ole toimunud olulisi intsidente. Oleme välja töötanud pikaajalise kava, et säilitada meie IT-toimingute osutamine ja kõrge teenuse kvaliteet ning lahendada valdkonna tulevased probleemid.

3 https://echa.europa.eu/documents/10162/17226/operation_reach_clp_2021_en.pdf

Ametist lühidalt

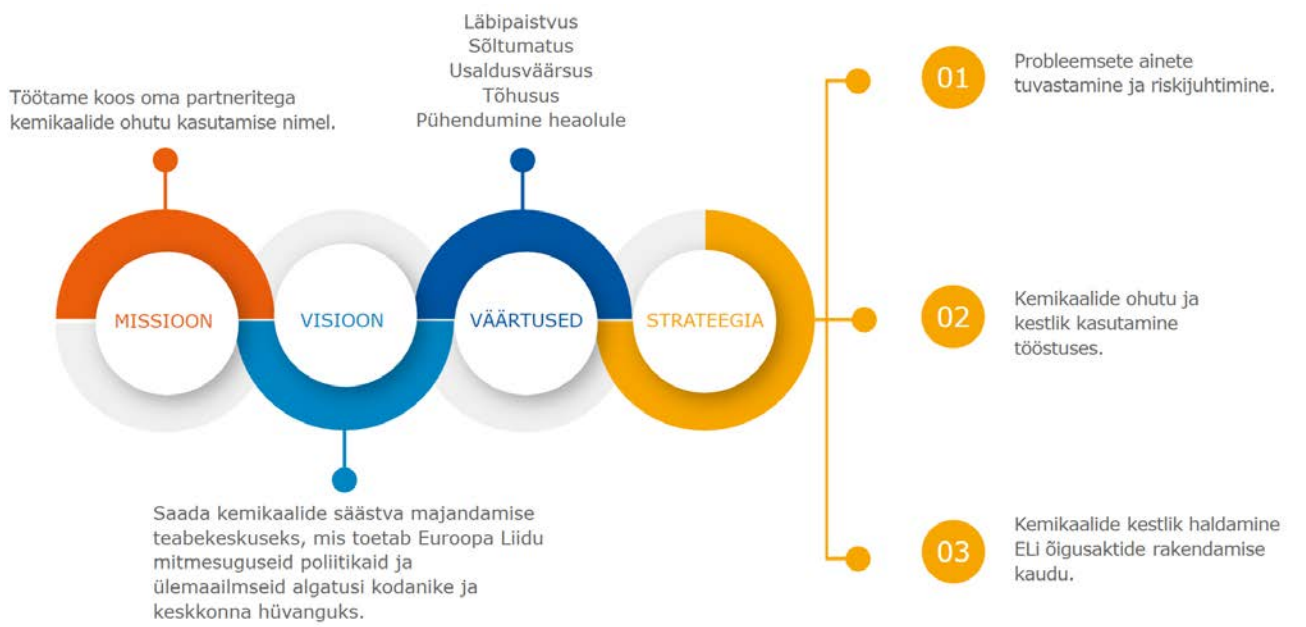
ECHA on seadnud kolm strateegilist prioriteeti, et jätkata Euroopa Liidu teenindamist asjakohasel ja tõhusal viisil. Need rajanevad ECHA rollil, lähtuvad ECHA pädevustest ja saavutatud mõjust, tunnustavad ECHA poolt ELi regulatiivsüsteemis rakendatavate õigusaktide kesksust ning püüavad ette näha tulevaseid probleeme.

Kooskõlas aastate 2019–2023 strateegilise kavaga kasutab ECHA koos partneritega oma pädevusi ja põhjalikke teadmisi ELi turul olevate kemikaalide kohta, et tuvastada probleemseid ainerühmad, aidates Euroopa Komisjonil määrata vajalikke regulatiivmeetmeid ning võtta vajalikke meetmeid REACH-, BPR-, CLP- ja püsivate orgaaniliste saasteainete määramise või muude asjakohaste õigusaktide alusel (1. strateegiline prioriteet).

2. strateegiline prioriteet tugineb 1. strateegilise prioriteedi raames saadud teadmistele ja kasutab tööstuse õiguslikke kohustusi, mis on sätestatud REACH-, CLP-, biotsiidi-, PIC-määruses, jäätmete raamdirektiivis ja joogiveedirektiivis ning nendega seotud ECHA volitustes. Prioriteedi eesmärk on parendada tööstuse teadmisi ja suutlikkust võtta meetmeid, enne kui seda teevad ECHA või muud reguleerivad asutused.

3. strateegiline prioriteet kasutab ECHA volituste täitmisel saadud andmeid ja kogemusi, et täiustada ELi kemikaalide reguleerimissüsteemi ühtsust ja lõimimist rahvusvahelise kemikaalihalduse tööga.

Oma strateegilise kava ja prioriteetide ning aasta tööprogrammi rakendamisega aitab ECHA kaasa ELi roheleppede eesmärkide saavutamisele ning poliitika arendamisele teaduslik-regulatiivse nõustamise kaudu seoses Euroopa Komisjoni taotlustega, mis on esitatud kestlikkust toetava kemikaalistrateegia raames.

ECHA aasta tööprogrammis teisendatakse strateegiline kava ja mitmeaastane tööprogramm konkreetseteks meetmeteks ja väljunditeks, mis on liigendatud ameti põhitegevuste järgi. Järgmises osas on 2022. aasta peamised saavutused.

EUROOPA KEMIKAALIAMET
P.O. BOX 400, FI-00121 HELSINKI, SOOME
ECHA.EUROPA.EU